

VÝNOS REKTORA Č. 3/2026 O SMLUVNÍM VÝZKUMU, SPOLUPRÁCI S EXTERNÍMI PARTNERY A ZAPOJENÍ STUDUJÍCÍCH DOKTORSKÝCH STUDIJNÍCH PROGRAMŮ

zpracovatel/ka a věcně odpovědná osoba: Mgr. art. Anetta Mona Chişa, Ph.D.

schválil: prof. Tomáš Pospiszyl, Ph.D.

schváleno dne: 21. 1. 2026

nabývá účinnosti: 21. 1. 2026

kontrola aktuálnosti výnosu: každoročně

Článek 1 Úvodní ustanovení

- 1.1 Tento výnos upravuje podmínky a postupy pro uzavírání a realizaci smluvního výzkumu a dalších forem spolupráce s externími partnery na Akademii výtvarných umění v Praze (dále jen „AVU“) v oblasti uměleckého, teoretického (včetně kurátorského a uměnovědného) výzkumu, restaurování, a jiné odborné činnosti.
- 1.2 Výnos se vztahuje na:
- a) akademické a vědecké pracovníky/ce AVU,
 - b) studující doktorských studijních programů (dále jen „doktorand/ka“),
 - c) další osoby, které se na smluvním výzkumu podílejí na základě pracovněprávního nebo obdobného vztahu k AVU.
- 1.3 Výnos je vydán v souladu se zákonem č. 111/1998 Sb., o vysokých školách, zákonem č. 130/2002 Sb., o podpoře výzkumu, experimentálního vývoje a inovací z veřejných prostředků, autorským zákonem a příslušnými vnitřními předpisy AVU.

Článek 2 Vymezení základních pojmů

- 2.1 Smluvní výzkum je tvůrčí činnost AVU realizovaná na základě písemné smlouvy s externím partnerem. Smluvní výzkum může být:
- a) výzkumem na zakázku nebo výzkumnou službou, nebo
 - b) kolaborativním (společným) výzkumem.
- 2.2 Výzkum na zakázku / výzkumné služby jsou činnosti, u nichž externí partner zpravidla objednává konkrétní výstup či službu a AVU poskytuje plnění za sjednanou cenu; mezi typické znaky patří zejména, že:
- a) externí partner stanoví podmínky smlouvy,
 - b) externí partner zpravidla vlastní výsledky výzkumných či odborných činností,
 - c) externí partner nese převážnou část rizika neúspěchu a hradí sjednanou cenu (odměnu) za poskytnutou službu.
- 2.3 Kolaborativní výzkum je společný výzkumný nebo vývojový projekt AVU a jednoho či více externích partnerů, v němž zpravidla:
- a) partneři společně formulují výzkumný záměr
 - b) sdílejí rizika a náklady projektu,
 - c) předem si ujednají rozdělení výsledků a práva k jejich využití.

2.4 Externí partner je jakýkoli subjekt mimo AVU, zejména:

- a) podnik (soukromá firma, ateliér, studio, architektonická či designérská kancelář apod.), nebo
- b) muzeum, galerie, památkový ústav, knihovna nebo jiná kulturní instituce, nebo
- c) restaurátorské pracoviště, církevní instituce, veřejná správa, nezisková organizace a další právnické či fyzické osoby.

2.5 Umělecký výzkum je výzkumná činnost založená na umělecké a tvůrčí praxi, jejíž součástí je vznik uměleckých děl, projektů, metodologií a reflexivních výstupů.

2.6 Restaurátorský výzkum a odborná činnost zahrnuje zejména:

- a) průzkum, dokumentaci a analýzu uměleckých a kulturních památek,
- b) experimentální ověřování materiálových a technologických postupů,
- c) návrh a realizaci konzervačních a restaurátorských zásahů,
- d) odborné posudky, expertizy a doporučení.

2.7 Teoretický, kurátorský a uměnovědný výzkum zahrnuje zejména:

- a) kritickou, historickou a teoretickou reflexi současného a minulého umění,
- b) kurátorské a výstavní koncepce, výzkum sbírek a institucionálních rámců,
- c) ediční a publikační projekty (katalogy, monografie, odborné studie) s výzkumným charakterem,
- d) metodologický výzkum v oblasti dějin a teorie umění, kurátorství a vizuálních studií.

Článek 3

Zásady smluvního výzkumu na AVU

3.1 Smluvní výzkum a spolupráce s externími partnery musí být v souladu s posláním AVU, akademickými svobodami a nezávislostí tvůrčí činnosti.

3.2 Smluvní výzkum nesmí vést k situacím, které by znamenaly nepřípustnou veřejnou podporu ve prospěch externího partnera; ceny a podmínky musí odpovídat zásadám hospodárnosti a pravidlům stanoveným právními předpisy a metodikami pro státní podporu výzkumu, vývoje a inovací.

3.3 Veškeré smluvní vztahy musí být uzavírány písemně a musí jasně upravovat:

- a) předmět smluvního výzkumu,
- b) rozsah a způsob zapojení AVU, včetně využití infrastruktury AVU,
- c) finanční podmínky (včetně kalkulace nákladů a marže, je-li relevantní),
- d) rozdělení práv a povinností smluvních stran,
- e) nakládání s výsledky, duševním vlastnictvím a autorskými právy,

f) zapojení konkrétních osob (včetně doktorandů/ek) a způsob jejich odměňování.

3.4 Při smluvním výzkumu v oblasti restaurování, teoretického, kurátorského, uměnovědného a uměleckého výzkumu se zohledňuje specifická povaha těchto činností, zejména:

- a) důraz na odbornou integritu, nezávislost posudků, analýz, kurátorských a interpretačních závěrů,
- b) ochrana kulturních památek, sbírkových předmětů a veřejného zájmu (pokud jsou dotčeny),
- c) respektování etických kodexů a profesních standardů.

3.5 Smluvní výzkum je doplňkovou činností a řídí se Výnosem kvestora č. 5/2020, ve znění pozdějších změn, případně interním předpisem, který jej nahradí.

Článek 4

Zapojení doktorandů/ek do smluvního výzkumu

4.1 Doktorand/ka se může do smluvního výzkumu nebo kolaborativního výzkumu zapojit zejména v těchto formách:

- jako člen/ka týmu AVU řešícího smluvní výzkum,
- jako hlavní (či spoluhlavní) řešitel/ka dílčí části projektu, navazující na jeho/její disertační výzkum,
- jako odborný/á pracovník/pracovnice zapojený/á prostřednictvím pracovněprávního vztahu nebo dohody s AVU.

4.2 Zapojení doktoranda/ky do smluvního výzkumu musí být v souladu s:

- individuálním studijním plánem,
- tematickým zaměřením disertační práce,
- Studijním a zkušebním řádem AVU a dalšími vnitřními předpisy.

4.3 Zapojení doktoranda/ky do smluvního výzkumu se předem písemně projedná a schválí školitelem/kou a prorektorem/kou pro internacionalizaci a výzkum.

4.4 Písemný souhlas dle odst. 3 vymezí zejména:

- a) náplň činnosti doktoranda/ky a její vztah k disertační práci,
- b) časovou náročnost a způsob organizace práce (s ohledem na studijní povinnosti),
- c) formu a výši odměny (stipendium, mzda, podíl na odměně z projektu, jiná forma),
- d) způsob uvedení doktoranda/ky jako spoluautora/ky nebo spoluřešitele/ky při publikaci či prezentaci výsledků.

4.5 Výstupy smluvního výzkumu, na nichž se doktorand/ka podílí, mohou být započítány do plnění studijních a tvůrčích povinností v rámci DSP, pokud:

- mají prokazatelný výzkumný nebo umělecký charakter,
- jsou součástí koncepce disertační práce nebo na ni přímo navazují,
- jsou řádně dokumentovány a reflektovány (např. v disertačním projektu, zprávě o plnění ISP apod.).

Článek 5

Soukromé zakázky doktorandů/ek a hranice činností AVU

5.1 Doktorand/ka nesmí svým jménem uzavírat smlouvy, jimiž by zavazoval/a AVU nebo budil/a dojem, že jedná jménem AVU, pokud k tomu není výslovně písemně pověřen/a rektorem/kou.

5.2 Pokud doktorand/ka uzavírá výzkumné, umělecké, restaurátorské nebo jiné zakázky jako soukromá osoba (mimo rámec smluvního výzkumu AVU):

- a) může běžně využívat infrastrukturu AVU, kterou má přístupnou v rámci studia (ateliér, běžné technické vybavení, knihovna, standardní materiálové příspěvky),
- b) nesmí bez předchozího písemného souhlasu nadstandardně využívat:
 - specializované dílny, laboratoře nebo restaurátorská pracoviště,
 - nákladné materiály či technologie nad rámec běžného studijního příspěvku,
 - technické služby zaměstnanců AVU,
 - prostory AVU pro komerční prezentaci nebo prodej děl,
- c) nesmí používat název a logo AVU způsobem, který by vyvolával dojem, že se jedná o oficiální projekt AVU,
- d) je povinen/povinna dbát, aby tato činnost nebránila řádnému plnění studijních povinností.

5.3 V případech, kdy má soukromá zakázka doktoranda/ky zjevný výzkumný, umělecký či restaurátorský charakter, využívá výrazně infrastrukturu AVU nebo přímo navazuje na disertační projekt, doporučuje se zvážit převedení této spolupráce do režimu smluvního výzkumu AVU podle tohoto výnosu.

Článek 6

Smluvní výzkum v oblasti restaurování a spolupráce s památkovými a sbírkovými institucemi

6.1 V oblasti restaurování a péče o kulturní dědictví se smluvní výzkum a odborná činnost realizují zejména ve formě:

- výzkumných a průzkumných projektů pro památkové instituce, muzea, galerie a sbírkotvorné subjekty,
- metodických a materiálových výzkumů zaměřených na konzervaci a restaurování,
- odborných posudků, expertiz a konzultací.

6.2 Smlouvy s památkovými institucemi a dalšími vlastníky či správci kulturních památek musí obsahovat zejména:

- jasné vymezení předmětu zakázky (výzkum, průzkum, dokumentace, návrh zásahu, realizace zásahu),
- rozdělení odpovědnosti za odborná rozhodnutí,
- způsob nakládání s dokumentací, výzkumnými daty a obrazovým materiálem,
- způsob podílu AVU a zapojených osob na publikaci výsledků (studie, katalogy, odborné články apod.).

6.3 Účast doktorandů/ek na těchto projektech se řídí čl. 4 tohoto výnosu. Zvláštní pozornost se věnuje:

- odbornému vedení (školitel/ka, vedoucí restaurátorského pracoviště),
- ochraně doktoranda/ky před nepřiměřenou odpovědností za rozhodnutí, která náleží institucím a autorizovaným osobám,
- řádnému uvedení autorství na dokumentaci a výstupech.

Článek 7

Uzavírání smluv, finanční podmínky a koordinace

7.1 Smlouvy o smluvním výzkumu a kolaborativním výzkumu jménem AVU uzavírá rektor/ka.

7.2 Před podpisem smlouvy zajistí prorektor/ka pro internacionalizaci a výzkum posouzení projektu z odborného, ekonomického a právního hlediska.

7.3 Cena za smluvní výzkum se stanovuje tak, aby:

- pokryla veškeré přímé a nepřímé náklady AVU spojené s realizací projektu,
- v relevantních případech zahrnovala přiměřenou marži nebo odpovídala podmínkám jednání za běžných tržních podmínek,
- byla v souladu s právními předpisy a pravidly pro veřejnou podporu (pokud se aplikují).

7.4 Smlouva musí stanovit:

- způsob vyplácení odměn zapojeným osobám (včetně doktorandů/ek),
- případný systém rozdělení odměn z komercializace výsledků, pokud je předpokládána,
- způsob krytí nákladů na materiál, techniku, cestovní náklady a další výdaje.

Článek 8

Duševní dědictví, autorská práva a zveřejňování výsledků

- 8.1 Na výsledky uměleckého výzkumu, restaurování a dalších tvůrčích činností AVU se vztahují příslušná ustanovení autorského zákona a vnitřních předpisů AVU upravujících nakládání s výsledky tvůrčí činnosti.
- 8.2 Smlouva o smluvním výzkumu musí vždy výslovně upravit:
- kdo je nositelem autorských a jiných práv k výsledkům,
 - v jakém rozsahu a za jakých podmínek jsou tato práva a jejich výkon poskytován externímu partnerovi (např. licence, podlicence, časové a územní omezení, výhradnost či nevýhradnost),
 - zda a jak mohou být výsledky dále rozvíjeny a využívány AVU a zapojenými osobami pro výzkumné a pedagogické účely.
- 8.3 Doktorand/ka a další osoby, které jsou autory/kami nebo spoluautory/kami výsledků, musí být v souladu se zákonem a dobrými mravy řádně uvedeni jako autoři/ky.
- 8.4 V případech, kdy externí partner požaduje omezení zveřejnění výsledků (např. lhůta mlčenlivosti, embargoované publikace), musí být tyto podmínky:
- přiměřené a časově omezené,
 - slučitelné s povinnostmi AVU v oblasti zveřejňování výsledků výzkumu a s možností doktoranda/ky obhájit disertační práci.

Článek 9

Evidence, vykazování a kontrola

- 9.1 Všechny projekty smluvního výzkumu a kolaborativního výzkumu se evidují na AVU v centrální evidenci, kterou vede kvestorát ve spolupráci s oddělením podpory výzkumu.
- 9.2 Odpovědný/á řešitel/ka projektu (za AVU) je povinen/povinna:
- poskytovat podklady pro evidenci a případné vykazování výsledků do národních databází,
 - zajistit archivaci smluv, dodatků a závěrečných zpráv v rozsahu stanoveném vnitřními předpisy,
 - průběžně informovat příslušné vedení AVU (rektor/ka, prorektor/ka, vedoucí pracoviště) o stavu projektu.
- 9.3 Rektor/ka může pověřit prorektora/ku pro internacionalizaci a výzkum nebo jiné pracoviště pravidelnou kontrolou dodržování tohoto výnosu.

Článek 10
Závěrečná ustanovení

Tímto výnosem nejsou dotčena ustanovení ostatních vnitřních předpisů AVU, zejména předpisů upravujících:

- pracovněprávní vztahy,
- stipendia a odměňování studujících,
- nakládání s duševním vlastnictvím.

prof. Tomáš Pospiszyl, Ph.D.
rektor